

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

Public Participation in Cultural Conservation, Ban Pho Kong, Chulapue Subdistrict, Prasat District, Surin Province

วิไลวรรณ สุขพูน^{1*}, และ รัชพล ปิตดาทนต์²

Wilaiwan Sokpoon^{1*}, and Ratchapol Pidtatanang²

¹บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์; Ban Pho Kong, Chulapue Subdistrict, Prasat District, Surin Province.

²บ้านทับใหญ่ ตำบลทับใหญ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์; Ban Thap Yai, Thap Yai Subdistrict, Rattanaaburi District, Surin Province.

*Corresponding Author; e-mail : wilaiwansokpoon858@gmail.com

Received : February 27, 2024; Revised : March 30, 2024; Accepted : April 1, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพทั่วไปชุมชนบ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ 2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ 3. เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกับข้อมูล จำนวน 233 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยแบบมาตรฐาน ความแปรปรวน และค่าแจกแจงแบบที่ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครจำนวน 8 คน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่สังเคราะห์เป็นประเด็นร่วมหรือประเด็นหลัก และอภิปรายเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาทจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทองตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

ผลการศึกษพบว่า พบว่า ประชาชนที่มีเพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ และความเป็นคนในท้องถิ่น (โดยกำเนิด) แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากขึ้นและเสนอความคิดเห็นและโต้แย้ง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในชุมชน กับ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมเก่าแก่ เพื่อให้ชาวบ้านนั้นมีการมีส่วนร่วมของการทำกิจกรรมในชุมชนได้เยอะขึ้น ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ให้มีการริเริ่มการจัดกิจกรรมในวัน

สำคัญต่าง ๆ เพื่อที่ประชาชนมาให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี เพื่อรักษาความเป็นอยู่ของวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สืบทอดกันมาไปเรื่อยจนถึงปัจจุบัน และยังช่วยกันเผยแพร่ไปในสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสอนลูกหลาน การลงทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้วัฒนธรรมนั้นยังคงอยู่เป็นที่จดจำด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ให้ประชาชนมีความตระหนักและเห็นถึงคุณค่าประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมไปใช้หรือเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์กับตนเองกับชุมชนได้ และได้เผยแพร่ให้คนรุ่นหลังต่อไปในอนาคตด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การให้ประชาชนนั้นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเพื่อที่ประชาชนนั้นจะได้ติดตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

คำสำคัญ (Keywords) : การมีส่วนร่วม, การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี, บ้านโพธิ์ทอง, จังหวัดสุรินทร์

Abstract

The objectives of this study are as follows 1. To investigate the history and general conditions of the community in Ban Phokong, Chuea Phloeng Subdistrict, Prasat District, Surin Province. 2. To examine the level of community participation in preservation of the culture of Ban Phokong, Chuea Phloeng Subdistrict, Surin Province, and 3. To enhance community participation conservation of the culture of Ban Phokong, Chuea Phloeng Subdistrict, Prasat District, vince. This research employs a mixed-methods approach. Qu search involves data collection through surveys from 233 responden statistical analysis methods such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and analysis of variance. Qualitative research is conducted through in-depth views with key informants, including village leaders, assistant village lea lunteers, totaling 8 individuals. Data analysis for qualitative research ent analysis, categorization, synthesis into common themes or main pnt discussions. The research findings indicate that 1) overall, the level opinion regarding community participation in the preservation of the culture of Ban ng, Chuea Phloeng Subdistrict, Prasat District, Surin Province, is at a el. When examining specific aspects, it was found that the average level ion in all four areas falls within the moderate range. This suggests mmunity members generally have a moderate level of opinion about c involvement in cultural preservation. 2)The results of comparing public opinions regarding community involvement in preserving the culture of Ban Phokong, Chuea Phloeng Sub-district, Prasat District, Surin Province, show that the residents with different gender, average monthly income, and local origin (by birth) have similar opinions ons on The involvement. Therefore, the hypothesis set forth was reje other hand, residents with different age, educational level, duration of community, and occupation have differing opinions on The invol, these differences are statistically significant at the 0.05 level, and accept the hypothesis as stated, and 3) Community involvement in preserving the ure of Ban Phokong, Chuea Phloeng Sub-district, Prasat District, Surin Pro zes increasing participation in decision-making, encouraging residenteir opinions and engage in discussions on various community mat htended involvement extends to organizing significant events and activit at preserving cultural traditions and heritage, ensuring that these age-old cultural

practices continue to be passed down through the generations. Furthermore, the community collaborates to promote and share their culture through various media, including teaching the younger generation and utilizing the internet to ensure the culture's enduring presence in the collective memory. When it comes to community involvement in reaping the benefits, the focus is on increasing people's awareness and understanding of the value of preserving cultural traditions and heritage. The goal is to empower individuals to use the knowledge they gain from participating in cultural activities for their own benefit as well as the benefit of the community. Additionally, it aims to facilitate the transmission of this knowledge to future generations. In terms of community participation in evaluating outcomes, it encourages individuals to actively participate in various cultural preservation activities so that they can closely monitor and contribute to the assessment of these activities.

Keywords : Participation, Conservation of the Culture, Surin Province, Ban Phokong

บทนำ (Introduction)

การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบสำคัญของประชาชนในพื้นที่ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 66 ให้ความสำคัญกับสิทธิชุมชนว่าบุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชน ท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน" (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, 2550) หากประชาชนในท้องถิ่นละเลยไม่ใส่ใจจะส่งผลให้วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เสี่ยงต่อการถูกตัดแปร บิดเบือน เสื่อมถอย และสูญหายไป

วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม และยังหมายถึงแบบแผนพฤติกรรมทั้งหมดของ สังคมที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีต โดยมีวิวัฒนาการ สืบทอดต่อกันอย่างมีแบบแผนเพื่อให้เกิดความ เจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงในสังคม (กรม ส่งเสริมวัฒนธรรมกระทรวงวัฒนธรรม, 2562) วัฒนธรรมเกิดขึ้นจากการสังสมสิ่งต่างๆ ที่เกิด ขึ้นในวิถีชีวิต ผ่านกระบวนการคัดสรร ปรับปรุง แก้ไข และเปลี่ยนแปลงไปอย่างสอดคล้องและ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ซึ่งการเกิดขึ้นของ วัฒนธรรมอาจเกิดจากการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงสร้างสรรค์ให้เจริญงอกงามโดยสืบทอด จากมรดกวัฒนธรรมในอดีต หรืออาจเกิดจากการ รับเอาสิ่งที่เผยแพร่จากสังคมอื่นๆ ทั้งนี้จะต้อง ไม่ทิ้งเอกลักษณ์ประจำ ชาติของตนไว้ นอกจากนี้ วัฒนธรรมยังใช้เป็นเครื่องมือในการยึดโยง หล่อ หลอมให้คนในชาติมีความรักความสามัคคีต่อกัน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสร้างความมั่นคงของชาติ ดังนั้น จึงมีผู้รู้บางท่านอาจจะกล่าวถึง วัฒนธรรม ว่าเป็นความเจริญแล้ว แล้วยังแสดงเอกลักษณ์ของชาติอีกด้วย (สำนักบริหารกลาง กรมศิลปากร, 2562) ศิลปวัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็น ถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชนชาติของ เผ่าพันธุ์ท้องถิ่น เป็นสิ่งที่แสดงถึงเกียรติและ ความภาคภูมิใจของคนในท้องถิ่นและของคนใน ชาติก่อให้เกิดความรู้สึก ความสามัคคีเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกันในชาติอันน่า มาซึ่งความความรัก ห่วงหาญ เห็นคุณค่า รวมถึงเป็นองค์ความรู้ และภูมิปัญญาที่ได้สังสมสืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยจะถูกถ่ายทอดออกมาทั้งในรูปแบบของ จิตวิญญาณทางวัตถุความคิด ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรม (พจนานุกรม, 2556) ที่เกิดขึ้นในสังคมเผยแพร่สืบทอดและนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเช่นการประกอบอาหารการถักทอผ้า การคิดประดิษฐ์

ลายผ้า วิธีการตัดเย็บเครื่องมือเครื่องใช้เครื่องเรือนการแพทย์ การผลิตยา เป็นต้น วัฒนธรรม เป็นความมั่นคงของชาติดังกล่าวมาแล้ว เพราะธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดชนชาติชุมชนสังคม และเผ่าพันธุ์มนุษย์เอกลักษณ์และวิถีชีวิตของตนเองบ่งบอกถึงรากเหง้าพื้นฐานของความเป็นชาติสืบทอดจากบรรพบุรุษตั้งแต่อดีตกาล วัฒนธรรมเป็นศักดิ์ศรีของความเป็นชาติมรดกทางวัฒนธรรม มีความสำคัญมีคุณค่าที่ต้องอนุรักษ์ (กระทรวงวัฒนธรรม, 2562)

บ้านโพธิ์ทอง จ.สุรินทร์ ถิ่นหมู่บ้านผ้าไหม บ้านโพธิ์ทอง เป็นชื่อเรียกตามลักษณะของต้น ประจำหมู่บ้านที่เอนโค้ง คำว่าโศในภาษาเขมร เรียกว่าทอง เลยเรียกตามกันมาว่าทองสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2193 เป็นหมู่บ้านผ้าไหม (Thai Silk Village) เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และกิจกรรมบ้านพัก (โฮมสเตย์) ถิ่นที่มีชื่อเสียงการทอผ้าไหม ซึ่งเป็นเส้นไหมชั้นหนึ่งหรือไหมน้อย (ภาษาเขมร เรียก "โซกซึก") ไหมน้อยพิเศษตรงที่เส้นเล็ก เรียบ นุ่ม เวลาสวมใส่จะรู้สึกเย็นสบาย ภูมิปัญญาการทอผ้าไหมของคนสุรินทร์ยังมีขั้นตอนสลับซับซ้อน ต้องอาศัยช่างที่ชำนาญและมีการทอในลักษณะนี้ที่เดียวในประเทศไทยจนเป็นที่สนพระทัยของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยทรงรับสั่งว่า "ใส่แล้วเย็นสบาย" นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชีวิตวัฒนธรรม การอนุรักษ์ภาษาเขมรถิ่นไทย และต้นกำเนิดการละเล่นกะโน้ปติงตอง ทั้งยังให้มีการเปิดสอนการเรียนภาษาและตัวหนังสือเขมรในภาคฤดูร้อนอีกด้วย

ชุมชนบ้านโพธิ์ทอง ยังมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของคนใน ชุมชน คือ "วัฒนธรรมการอนุรักษ์ภาษาเขมรถิ่นไทยและต้นกำเนิดการละเล่นกะโน้ปติงตอง" ของชาวบ้านบ้านโพธิ์ทอง ซึ่งมีการใช้ภาษาเขมรเป็นหลักในการสื่อสารเนื่องจากบรรพบุรุษดั้งเดิมของ ชาวบ้านโพธิ์ทอง ซึ่งอพยพมาจากบ้านโคกพะเนาว์ อยู่ทิศตะวันออกวัดบ้านไพล ตำบลไพล อำเภอปราสาทจังหวัดสุรินทร์ สาเหตุที่อพยพ คือถูกโจรผู้ร้ายปล้นบ่อยๆบางครั้งครอบครัวย้ายครอบครัวไปตั้งหลักแหล่งที่บ้านไพล ตำบลไพล อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ปัจจุบันตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 บ้านโพธิ์ทองตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ทำให้ชาวบ้านบ้านโพธิ์ทองมีภาษา รวมถึงประเพณีบางอย่างที่เป็นประเพณีเฉพาะที่ไม่เหมือนกับ ประเพณีอีสานรวมทั้งมีอาชีพหลักคือที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษดั่งนั้น จึงถือได้ว่าชุมชนบ้านเขามีมรดกวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นจากการผสมผสานประเพณีวัฒนธรรมอีสานและวัฒนธรรม ดั้งเดิมจากบรรพบุรุษทั้งในเรื่องวิถีชีวิตและแหล่งโบราณสถานที่มีในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพทั่วไปชุมชนบ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทองตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

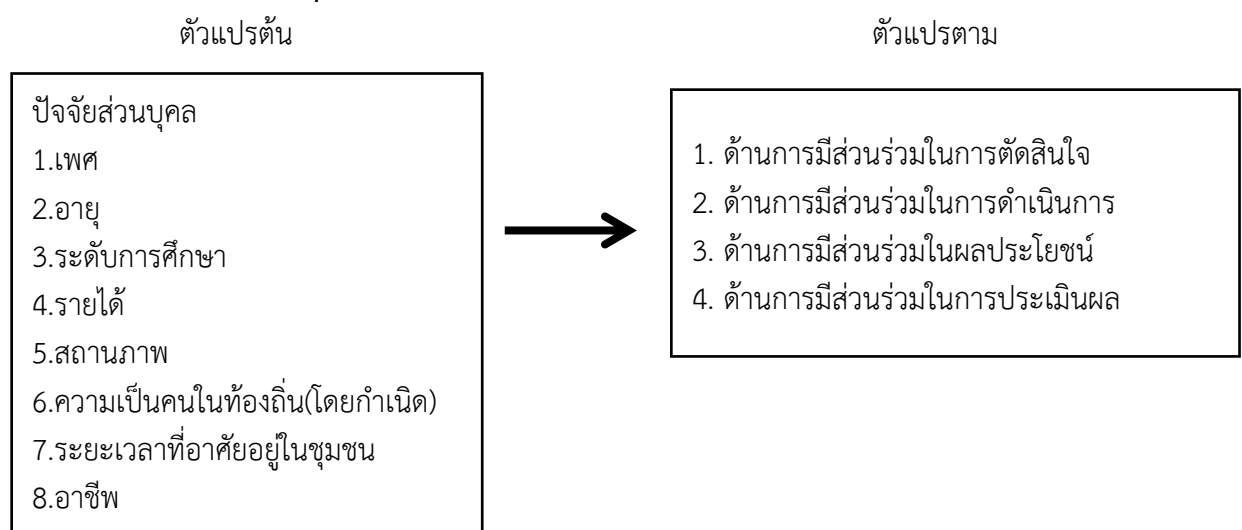
สุจินต์ ดาวรีกุล. (2527) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมประชาชนในโครงการพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด ของจังหวัด นครสวรรค์ ประจำปี พ.ศ. ผลการศึกษาพบว่า เพศและ อายุ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมประชาชน การดำเนินการพัฒนาชุมชน

คณะกรรมการชุมชนไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงล้วนมารวมเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุน้อยสามารถเข้าร่วมดำเนินงานกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

กรณีการ ชมดี. (2524) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเฉพาะกรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เพศอายุ การศึกษานาครอบครัว อาชีพ รายได้และความยาวนานในการอาศัย มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมทั้งนี้ เพราะระดับการศึกษาที่สูงทำให้คณะกรรมการสามารถค้นหาปัญหาสาเหตุของปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ตลอดจนศึกษาความต้องการของชุมชน สามารถคิดหาและสร้างรูปแบบวิธีการพัฒนาแก้ไขช่วยเหลือปัญหาได้ สร้างสังคมใหม่ที่เป็นประโยชน์ ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานร่วมตัดสินใจ ควบคุมติดตามและประเมินผล บำรุงรักษาโครงการ/กิจกรรม ที่ทำให้เกิดประโยชน์

มงคล จันทร์ส่อง. (2544) ได้ศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ อายุ และ ความคาดหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วม กล่าวโดยสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายอย่างได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) (ถ้ามี)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลและปรากฏการณ์ในเชิงลึกพื้นที่ดำเนินการศึกษา คือ ชุมชนบ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 เชิงปริมาณ คือ ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนในชุมชนบ้านโพธิ์ทองตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 559 คน (ข้อมูลประชากรบ้านโพธิ์ กอง,2566) ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในชุมชนบ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาทจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 559 ราย

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multi- Stage Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมาน้อยตามสัดส่วนของประชาชน ซึ่งใช้ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ที่นัยสำคัญ 0.05

1.2 เชิงคุณภาพ คือ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ประชาชนในชุมชนบ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิงอำเภอลำลูกกา จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม (Qualitative Research) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสุรินทร์ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็น และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำลูกกาจังหวัดสุรินทร์

2.2 เชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 เชิงปริมาณ คือ นำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยลงไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

4.2 เชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เชิงปริมาณ คือ นำผลของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามบันทึกเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่เลือกใช้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวน และค่าแจกแจงแบบที

5.2 เชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นร่วมหรือประเด็นหลัก และอภิปรายเนื้อหา

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสุรินทร์

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.71	0.865	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.08	0.704	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	2.61	0.637	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.70	0.776	มาก
รวม	2.77	0.691	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.691) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เป็นด้านที่มีระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.704) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 0.865) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.776) ตามลำดับ และสุดท้าย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.637)

2.สรุปภาพรวมผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ 2 สรุปภาพรวมผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ค่าทดสอบ	ค่า sig.	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	t - test	0.327	-	✓
2	อายุ	F-test	0.003*	✓	-
3	ระดับการศึกษา	F-test	0.004*	✓	-
4	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	F-test	0.612	-	✓
5	สถานภาพ	F-test	0.054	-	✓
6	ความเป็นคนในท้องถิ่น(โดยกำเนิด)	t - test	0.771	-	✓
7	ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	t - test	0.000*	✓	-
8	อาชีพ	t - test	0.000*	✓	-

*หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมบ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.ประชาชนที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ประชาชนที่มีความเป็นคนในท้องถิ่น(โดยกำเนิด)แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

7. ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

8. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิงอำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า อยู่ระดับปานกลาง ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและโต้แย้ง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ผ่านมาในชุมชนกับ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมเก่าแก่ และ ชาวบ้านให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างสม่ำเสมอ และภายในชุมชนนั้นมีความร่วมมือในการตัดสินใจอย่างดี

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี เพื่อรักษาความเป็นอยู่ของวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สืบทอดกันมาไปเรื่อยจนถึงปัจจุบัน

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์กลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากประชาชนมีความและเห็นถึงคุณค่าประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเอง และกับชุมชนได้ และได้เผยแพร่ให้คนรุ่นหลังต่อไปในอนาคต

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลชาวบ้านติดตามการประเมินผลเป็นอย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ ตามกรอบมาตรฐาน 4 ด้าน ผู้วิจัยสามารถนำอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพทั่วไปชุมชนบ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ และ3) เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ อภิปรายผลได้ดังนี้

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์พบว่าจากผลการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมตามกรอบมาตรฐาน 4 ด้านได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการ

ตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะจากการลงมือทำ รักษา สืบต่อวัฒนธรรม และความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่นให้อยู่อย่างมั่นคง สร้างค่านิยม จิตสำนึก ให้ตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม นำทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และมีการการฟื้นฟู ทำได้โดยการเลือกสรรภูมิปัญญาที่สูญหายไปหรือกำลังจะสูญหายแล้วนำกลับมาทำให้มีคุณค่าและมีความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดศิวัช ภทรญาโณ. (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมล้านนาของเยาวชนในหมู่บ้านดงป่าจั่วตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา ศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ทางประเพณีวัฒนธรรมการอนุรักษ์ประเพณี การปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนได้ตระหนักถึงคุณค่าแก่นสาระและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา เช่นประเพณีเป็น เพื่อเป็นการรักษาฟื้นฟู โดยการเลือกสรรภูมิปัญญาที่กำลังสูญหาย หรือที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับยุคสมัยและเกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมล้านนาเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรมว่าเหมาะสม รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและร่วมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหารือและพิจารณากิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนหรือวางแผนการพัฒนาและอนุรักษ์วัฒนธรรม ส่วนร่วมในการคิดริเริ่มโครงการๆ ที่เป็นประโยชน์กับส่วนรวมของชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากชุมชนมีความสามัคคีในชุมชน และส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตัดสินใจเลือกกิจกรรมพัฒนาชุมชนและควรมีการประชุมปรึกษาหารือก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินโครงการต่างๆเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภาวดี กรมทอง. (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอเบ็ญจนาารางจังหวัดพิจิตร การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอเบ็ญจนาาราง จังหวัดพิจิตร การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอเบ็ญจนาาราง จังหวัดพิจิตร และปัจจัยที่มีผล ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอเบ็ญจนาารางจังหวัดพิจิตร ที่มีลักษณะส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันกลุ่มตัวอย่าง 368 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามวัดความรู้ และการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลใช้สถิติค่าความถี่และร้อยละ ความรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการคิดพัฒนา ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติ ด้านการติดตามประเมินผล และ ด้านการรับประโยชน์ ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กับปัจจัยส่วนบุคคลด้วยสถิติ (t-test)

2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานและร่วมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการร่วมกันวางแผนการจัดงานบุญประเพณีวัฒนธรรม เนื่องจากชุมชนมีวัฒนธรรมที่เด่นชัด จัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการกล้าแสดงออกตลอดจนเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน และสนับสนุนและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ ในชุมชนให้เป็นที่รู้จักและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรณช วอนเก๋ น้อย และคณะ. (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการป่าชุมชนบ้านหินฮา อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการป่าชุมชนบ้านหินฮา ตำบลโนนฆ้อง อำเภอบ้านฝางจังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในชุมชนบ้านหินฮา

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม ได้รับความรู้จากการเข้าร่วมการประชุมสัมมนา รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการนำความรู้ที่ได้รับไปแก้ไขปัญหาในชุมชนได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากการส่งเสริมให้คนในชุมชนได้ศึกษาเยี่ยมชมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมในชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จและสามารถเป็นแบบอย่างได้ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมมีการกระตุ้นความสนใจและแสดงประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนและชุมชนสามารถสร้างรายได้จากการทำสินค้าในท้องถิ่น โดยชุมชนมุ่งเน้นการสามัคคีของประชาชน และสามารถสร้างเป็นอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพงษ์ศักดิ์ สนมโน. (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน เทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองสระแก้วจังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 1.986 จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จำนวน 95 คน จากประชากรทั้งหมด 125 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คนแบบตัวต่อตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการประเมินระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชน รองลงมา คือ มีส่วนร่วม

ในการนำเสนอที่ได้จัดกิจกรรมร่วมกันไปปรับปรุงและพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น เนื่องจากคนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาชุมชนต่อ และหรืออาจประสานกับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการประเมินผล และควรส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความกล้าคิด กล้าแสดงออกในการแสดงความคิดเห็นต่างๆและให้ผู้มาเปิดใจยอมรับฟังข้อคิดเห็นต่างๆด้วยหรืออาจจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อให้คนได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ประชาชนมีข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบและข้อเสนอแนะในการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธวัชชัย สุนติธมโม. (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้เครื่องมือการ วิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.988 สํารวจกลุ่มตัวอย่าง คือประชาชน ในพื้นที่เทศบาลเมืองสระแก้ว จำนวน 329 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูล สำคัญ จำนวน 12 คน แบบตัวต่อตัววิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

อภิปรายผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ ความเป็นคนในท้องถิ่นโดยกำเนิด ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน พบว่าพบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีระดับมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอลำดวน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในประเด็นที่สำคัญเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์การนำไปปรับปรุงและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมใน

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรให้ประชาชนทุกช่วงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตัดสินใจเลือกกิจกรรมพัฒนาชุมชน และควรมีการประชุมปรึกษาหารือหลายๆครั้ง ก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินโครงการต่างๆและเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการกล้าแสดงออก ตลอดจนเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน และควรสนับสนุนและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ สร้างแรงจูงใจให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมมีการกระตุ้นความสนใจและแสดงประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนมากกว่าผลตอบแทนที่เป็นเงิน เช่น ความสามัคคี ความร่วมมือ ร่วมใจกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และควรร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน ประสานประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและศึกษาดูงาน

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนเป็นระยะ ! เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาชุมชนต่อ และหรืออาจประสานกับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการประเมินผล และควรส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความกล้าคิดกล้าแสดงออก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรม บ้านโพธิ์ทอง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษาให้กว้างกว่านี้ เช่น เทศบาลนคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาวิจัยในแนวการส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง (References)

- โกวิทย์ พวงงาม. (2551). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลาคม.
- จิราภรณ์ ศรีคำ. (2547). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนวรวิทย์ระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ชลิต ชูกำแพง. (2550). *การประเมินการเรียนรู้* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ "ไม่ได้อ่าน"]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรพวงษ์ศักดิ์ สุนทรโม. (2561). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ "ไม่ได้อ่าน"]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระวิชัย สุนทรโม. (2561). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ "ไม่ได้อ่าน"]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน. (2531). *การพัฒนาชนบทไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วีรณัฐ วอนแก่นน้อย และคณะ. (2560). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการป่าชุมชนบ้านหินขาวอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ "ไม่ได้อ่าน"]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.